

कूटबन्ध (1. कूट 10. + बन्ध) m. Fallstrick: उपनीतः पञ्चाप्सरेष्विवन-
कूटबन्धम् RAGH. 13, 39.

कूटमान (1. कूट 10. + मान) n. falsches Maass oder Gewicht: भूयिष्ठं
कूटमानैश्च पण्यं विक्रीणते जनाः MBu. 3, 12857. 1, 2476.

कूटमुद्गर (1. कूट 10. + मु०) m. eine versteckte hammerähnliche Waffe
MBu. 13, 150. HARIV. 9330. R. 3, 28, 25. 6, 7, 23. 73, 25. MĀRK. P. 10, 59.

कूटमोहन (1. कूट 10. + मो०) m. ein Bein. Skanda's (die Betrüger
verwirrend) MBu. 3, 14632.

कूटयत्न (1. कूट 10. + यत्न) n. Falle AK. 2, 10, 27. TRIK. 3, 3, 196. H. 932.
1. कूटयुद्ध (1. कूट 10. + युद्ध) n. ein hinterlistiger Kampf: कूटयुद्धवि-
धिज्ञे ऽपि तस्मिन्सन्मार्गयोगाधिनि RAGH. 17, 69.

2. कूटयुद्ध (wie eben) adj. hinterlistig kämpfend: कूटयुद्धा हि रान्तसाः
R. 4, 22, 7.

कूटयोधिन् (1. कूट 10. + यो०) adj. dass.: रान्तसाः R. 1, 22, 13. 6, 21, 21.

कूटरचना (1. कूट 9. + र०) f. eine aufgestellte Falle: क्त्वा पशमपास्य
कूटरचनां भङ्गा वलाद्वागुराम् (मृगः) PAKĀT. II, 86.

कूटशस्त्रं (von 1. कूट) adv. Haufenweise: कूटशस्त्रादृश्यत गात्राणि क-
वचानि च ARS. 9, 5.

कूटशात्मलि (1. कूट 10. + शा०) m. f., ली f. und लिक् eine mythische
Baumwollenstande mit scharfen Dornen, mit der die Verbrecher in
Jama's Welt gemartert werden: नदी वैतरणी चैव कूटशात्मलिना सह
MBu. 18, 84. अयःशङ्कुचितो रक्तः शतघ्नीमथ शत्रवे । कृतो वैवस्वतस्येव
कूटशात्मलिमन्तिपत् ॥ RAGH. 12, 95. अस्मिपत्रवनं धारे वालुका कूटशात्म-
लीम् । एतान्यन्याश्च बद्धीः स यमस्य विषयं गतः ॥ यातनाः प्राप्य तत्रो-
याः MBu. 13, 5491. ततो रक्तजलं धारे लोहितं नाम सागरम् । गत्वा द्रव्यय
तो चैव वृक्तो कूटशात्मलीम् ॥ R. 4, 40, 39. कूटशात्मलिके चापि दुःस्पर्-
श तीक्ष्णकण्टकम् । दर्श चापि कौत्सेयो यातनाः पापकर्मिणाम् ॥ MBu. 18,
51. Nach AK. 2, 4, 2, 27 und TRIK. 3, 3, 256 ist कूटशात्मलि eine Varietät
der Baumwollenstande.

कूटशासन (1. कूट 10. + शा०) n. eine verfälschte, untergeschobene Ver-
ordnung: क्वार्तर M. 9, 232.

कूटशैल (1. कूट 3. + शैल) m. N. pr. eines Berges VP. 180, N. 3.

कूटसाक्षिन् (1. कूट 10. + सा०) m. ein falscher Zeuge H. c. 133. JĀGĀ.
2, 77. MĀRK. P. 10, 58.

कूटस्थ (1. कूट + स्थ) 1) adj. a) an der Spitze stehend, die höchste
Stelle einnehmend: सप्रिम् Sch. zu CAT. Bu. 1, 4, 2, 1. ज्ञानविज्ञानतत्तात्मा
कूटस्थो विव्रितेन्द्रियः । युक्तं श्रुच्यते योगी समनोष्ठाश्मकाश्चनः ॥ BUAG.
6, 8. ये तत्तन्मनिर्देश्यमव्यक्तं पर्युपासते । सर्वत्रगमचित्तं च कूटस्थमचलं
ध्रुवम् ॥ 12, 3. त्वं नः सुराणामसि सान्त्वयानो कूटस्थ (BURNOUF: immuable)
आयः पुरुषः पुराणः BUAG. P. 3, 5, 49. — b) im Haufen stehend, mitten
unter — stehend: स्त्रीरत्नकूटस्थ BUAG. P. 1, 11, 36. — c) unbeweglich
(auf einer keine Ortsveränderung zulassenden Spitze stehend), ewig un-
veränderlich (wie z. B. die Seele) AK. 3, 2, 23. H. 1433. BUAG. P. 2, 3, 17.
WIND. Sancara 101 (कूटस्थ Druckfehler). 127. SAKTOPAN. in Ind. St. 1,
301. Sch. zu KAP. 1, 98, 449. Davon nom. abstr. कूटस्थत्वं n. Sch. zu KAP.
1, 58, 144. — 2) ein best. Parfum (s. व्याघ्रनख), m. f. n. RĪGĀN. im ÇKDr.
n. ÇATĀN. ebend. — 3) n. die Seele WILS. कूटस्थदीप Titel einer Ab-
handlung Verz. d. B. H. No. 629.

कूटस्वर्ण (1. कूट 10. + स्वर्ण) n. verfälschtes Gold JĀGĀ. 2, 297.

कूटात (1. कूट 10. + अत) m. ein falscher Würfel JĀGĀ. 2, 202.

कूटागार (1. कूट 3. + आगार) n. Dachzimmer, Belvedere TRIK. 2, 2, 6.

कूटागारशतैर्गुक्तं गन्धर्वनगरोपमम् (RĀVANA's Palast) R. 5, 12, 45. कूटागारे
बद्धं धार्यकनामा तया मोचितः MĀRK. 174, 25. BURN. Intr. 74. Lot. de la
b. I. 422.

कूटापु m. = गुग्गुलु TRIK. 3, 3, 312. Wohl fehlerhaft für जटापु.

कूटार्कमाषिता (1. कूट 10. - अर्थ + भा०) f. (sc. कथा) eine erdichtete Er-
zählung ÇABDAR. im ÇKDr.

कूट् कूटैति essen; fest werden DUĀTUP. 28, 88. — Vgl. कूल.

कूड n. = कुड Wand ÇABDAR. im ÇKDr.

कूण, कूणैषति und ०ते zusammenziehen DUĀTUP. 33, 15. 33, 42. कूणित
zusammengesogen, eingeschnürt: सिरा सु० 1, 362, 1. अति 2, 314, 17.

— Vgl. कूणितेक्षणा.

कूणकुच्छ (1) m. N. pr. eines Wesens im Gefolge von Çiva Vajpi zu
H. 210. Vgl. कौणकुत्स्य.

कूणि adj. = कूणि lahm an Arm BUAR. zu AK. im ÇKDr.

कूणिका f. 1) Horn H. 1264. — 2) = कलिका ein Wirbel aus Rohr
an untern Ende der Laute H. 291. — Vgl. काण्ट०, कल०.

कूणिनेक्षणा (कूणित, partic. von कूण् + ईक्षणा) m. Geier H. c. 193.

कूदर m. ein während der Menstruation von einem Rshi mit einer
Brahmanin gezeugter Sohn: ब्राह्मण्यामपिबीर्येण कृतोः प्रथमवासरे । कु-
त्सिते चोदरे वातः कूदरस्तेन कीर्तितः ॥ BRAHMAVAIV. P. im ÇKDr.

कूदी (die Hdschr. lassen öfters zweifelhaft, ob so oder कूटी zu lesen
sei) f. Fussfessel: यो मृतापेननुवृत्तिं कूर्यं पदयोपनीम् AV. 5, 19, 12. कूटी-
प्राप्तानि (कूदी०) KAUC. 21, 33. कूदीं नघने निबध्य 80, 71, 86. Davon कू-
दीमय adj. daraus bestehend KAUC. 21. — Vgl. 1. कूट 9.

कूदाल m. = कुदाल Bauhinia variegata RAMAN. zu AK. im ÇKDr.

कूप, कूपैषति schwach sein DUĀTUP. 33, 17. — Vgl. कूपम्.

कूप 1) m. Uṇ. 3, 27. a) Grube, Höhle NAIGH. 3, 23. H. an. 2, 293. MED.

p. 3. त्रितः कूपे ऽवहितः RV. 1, 103, 17. AV. 5, 31, 8. कूपा इव हि सर्पा-

णामापतनानि ÇAT. Br. 4, 4, 3, 3. शीर्षश्चतारः कूपाः 3, 3, 4, 1. 6, 4, 13. 7, 1,

6. 6, 3, 26. MBu. 1, 716, 719. fg. अस्मिन्विण्मूत्रकूपपतित BUAG. P. 3, 31,

17. Vgl. कटिकूप, रोम०. — b) Brunnen AK. 1, 2, 2, 26. H. 1091. H. an.

MED. SUÇR. 1, 169, 12. M. 4, 202. 8, 262. 11, 163. यस्तु रज्जुं घटं कूपादरेत्

8, 313. कूपे पश्य पयोनिधावपि घटो गृह्णाति तुल्यं जलम् BUANT. 2, 41.

अन्योऽन्यं प्रतिपत्तसंक्रुतिमिमो लोकस्थितिं बोधयन्नेष क्रीडति कूपप्लव-

टिकान्यायप्रसक्ता विधिः MĀRK. 178, 7. VET. 22, 6, 7. R. 1, 23. चाण्डाल-

कूप PAKĀT. III, 194. कूपोदका Hit. I, 186. — c) ein Pfosten, an dem

ein Boot, ein Schiff angebunden wird (गणवत्, nach Einigen: Mast)

TRIK. 3, 3, 276. H. an. MED. — d) ein Fels oder Baumstamm in einem

Flusse UNĀDIK. im ÇKDr. — e) Oelschlauch. — f) = मृन्मान (?) H. an.

MED. — 2) f. कूपी a) ein kleiner Brunnen. — b) Nabel. — c) Flasche

WILS. — कूप ist viell. nach der Analogie von अनूप und दीप in 1. कु-

+ अय् Wasser zu zerlegen.

कूपका (von कूप) gaṇa प्रेतादि zu P. 4, 2, 80. 1) m. a) Grube, Höhle:

तत्पार्श्वकूपैका तु कुकुन्दरे H. 608. कूपैका तु नितम्बस्थौ — कुकुन्दरे AK.

2, 6, 2, 26. = कुकुन्दर Lendenhöhle H. an. 3, 27. MED. k. 71. — b) Brun-